

Aan de gemeenteraad

Datum : 9 september 2025
Zaaknummer : 4702185
Contactpersoon : Mark Wanders
Telefoonnummer : 0631114864

Onderwerp: Toekomstige Organisatievorm Afvalinzameling

Geachte voorzitter en leden,

Wij willen graag met u in gesprek gaan over de toekomst van de afvalinzameling in Arnhem. Met deze raadsbrief en bijgevoegde memo informeren wij u hier verder over.

Aanleiding

De gemeente Arnhem heeft de wettelijke zorgplicht voor de inzameling van huishoudelijk afval. Sinds 2002 wordt de afvalinzameling grotendeels uitgevoerd door een externe marktpartij; op dit moment PreZero. PreZero heeft in [maart 2024](#) aangegeven te gaan stoppen met de inzameling van huishoudelijk afval. PreZero respecteert hierbij bestaande contracten, zoals met de gemeente Arnhem, maar schrijft niet meer in op nieuwe gemeentelijke aanbestedingen. PreZero is niet de enige marktpartij die hiervoor kiest. Op dit moment is er nog maar 1 potentiële marktpartij actief die Arnhem qua omvang en complexiteit zou kunnen bedienen. Dit is onvoldoende voor gezonde marktwerking en prijsvorming. De huidige marktsituatie vraagt dan ook om heroriëntatie op de organisatie en uitvoering van de afvalinzameling.

Urgentie

Heroriëntatie op de organisatie van de inzameling is niet alleen omvangrijk maar vanwege continuïteitsrisico's ook een zeer urgent vraagstuk. Gemeente Arnhem heeft nog een contract met PreZero tot 1 juli 2027 en met verlengingsopties tot uiterlijk 1 juli 2029. Volledig benutten van deze verlengingsopties is bijzonder risicovol voor de continuïteit van de dienstverlening: PreZero is steeds meer een organisatie in afbouw. Het risico op verminderde dienstverlening en service in de stad, is zeer reëel en ongewenst. Daarbij is de voor mogelijke toekomstscenario's benodigde implementatietijd zeer krap. Dit alles bij elkaar genomen maakt dat eind 2025 definitieve besluitvorming noodzakelijk is om de continuïteit - en daarmee de wettelijke gemeentelijke zorgplicht - te zekeren.

Onderzoeken

Wij hebben laten onderzoeken op welke manier waarop Arnhem in de toekomst het beste de wettelijke zorgplicht in kan vullen. Eerder hebben wij u over dit onderwerp geïnformeerd met de raadsbrieven van 28 mei 2024 ([‘Verkenning toekomst afvalinzameling, stadsreiniging en dagelijks onderhoud’](#)) en 1 juli 2025 ([‘Rapportages Verkenning toekomst afvalinzameling, stadsreiniging en \(groen\)onderhoud en stand van zaken proces’](#)).

Datum : 9 september 2025
Zaaknummer : 4702185
Pagina : 2

Losknippen van de afvalinzameling

Het onderzoek is breed begonnen met een verkenning naar de toekomst van zowel afvalinzameling, als ook stadsreiniging en (groen-)onderhoud. We knippen de afvalinzameling nu los van de overige twee taakvelden. We zien dat bij afvalinzameling de marktsituatie anders is (bij reiniging en groen is er vooralsnog een markt van private aannemers die het werk willen doen) en dat de urgentie veel hoger is. Door te knippen kan de volledige focus gegeven worden aan het organiseren van de afvalinzameling. Over de toekomst van de taakvelden stadsreiniging en (groen-)onderhoud zullen wij u later separaat informeren.

Keuze voor scenario samendoen

We hebben verschillende scenario's bekeken: aanbesteden, zelf doen en samendoen).

Het aantal marktpartijen dat huishoudelijk afval inzamelt, neemt af. Op dit moment is er nog maar één bedrijf dat Arnhem volledig zou kunnen bedienen. Van een concurrerend aanbod van de markt is dan geen sprake meer. Hierdoor wordt het aanbesteden van huisvuilinzameling zeer risicovol en daardoor ongewenst.

Het uitgevoerde onderzoek toont aan dat het scenario 'zelf doen' grote implementatierisico's met zich meebrengt gegeven de beschikbare tijd, de ontbrekende expertise op het gebied van het zelf organiseren van de afvalinzameling en de ontbrekende (overslag)locatie, materieel en middelen en de kapitaalintensieve aard van de operatie. 'Zelf doen' (en 'aangeboden') blijft wel in beeld als mogelijk onderdeel van een terugvalscenario indien 'samendoen' niet lukt.

Het scenario 'samendoen' biedt daarentegen bewezen voordelen op het gebied van kosten, expertise, risicospreiding, en operationele zekerheid. Landelijk zie we dat door de terugtrekking van twee van de drie grote private inzamelaars (PreZero en Renewi) veel regiegemeenten voor hetzelfde vraagstuk staan als de gemeente Arnhem. Een groot gedeelte van deze gemeenten kiest ervoor om afvalinzameling 'samen te doen' in een publiek overheidsbedrijf of gemeenschappelijke regeling.

In de regio hebben Duiven, Westervoort, Rheden en Rozendaal inmiddels Circulus BV (met Apeldoorn, Zutphen en Deventer als belangrijkste aandeelhouders) gekozen als publiek inzamelbedrijf. Overbetuwe sluit aan bij de DAR (Nijmegen). Lingewaard moet nog een keuze maken.

We hebben besloten om het scenario 'samendoen' verder uit te werken. Concreet kiezen wij ervoor samen te gaan werken in een bestaande publieke afvalinzamelaar waarvan gemeente Arnhem samen met andere gemeentes eigenaar is. Uitgangspunt hierbij is dat Arnhem beleidsarm overgaat. Huidige beleidsuitgangspunten blijven staan en ook in de toekomst bepaalt Arnhem zelf het eigen afval- en grondstoffenbeleid. Ambtelijk worden er gesprekken gevoerd met een vijftal partijen over mogelijke toetreding van Arnhem. Dit zijn de DAR, Circulus, ACV, RDL en ROVA.

Datum : 9 september 2025
Zaaknummer : 4702185
Pagina : 3

Aandachtspunten

Met kiezen voor het scenario 'samendoen' stellen we de continuïteit van afvalinzameling veilig, waarmee we voldoen aan onze wettelijke zorgplicht.

In de gesprekken met mogelijke toekomstige samenwerkingspartijen hebben we extra aandacht voor:

- Beleidsvrijheid
- Zeggenschap
- Het serviceniveau voor de burger
- De kostenontwikkeling van de afvalinzameling
- Mogelijk personele consequenties voor ambtenaren van de gemeente Arnhem
- Mogelijke gevolgen voor de bij de inzameling betrokken partijen (zoals Scalabor en 2Switch)
- De organisatie van de papierinzameling
- Circulariteit en duurzaamheid

Vervolgproces

De komende periode verwachten wij met één of twee publieke inzamelaar(s) tot verdere concretisering te kunnen komen. Half november ligt er, als alles goed gaat, een toetredingsaanbod.

Het besluit om toe te treden tot een overheids-NV is een collegebevoegdheid. De bevoegdheid van de gemeenteraad bij een besluit van toetreding ziet op het geven van wensen en bedenkingen krachtens artikel 160 lid 2 van de Gemeentewet.

Het ontwerpbesluit wordt naar verwachting in december aan uw raad voorgelegd. Na het formeel eventueel uiten van wensen en bedenkingen door uw raad, kan het collegebesluit definitief worden.

Gelet op uw betrokkenheid bij dit onderwerp bieden we u aan om bij de behandeling van het ontwerp-collegebesluit in de raad middels een technische sessie uw vragen te beantwoorden.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlagen:

- Memo bij de raadsbrief Toekomstige Organisatievorm Afvalinzameling